

Handläggning av misstänkta eller konstaterade fall av covid-19 på vårdavdelning

Detta dokument baseras på och kompletterar rekommendationer från Folkhälsomyndigheten och uppdateras i takt med att ny information blir tillgänglig.

Kontakta Vårdhygien dagtid eller infektionsläkare jourtid vid frågor.

Alla patienter har enligt Hälso- och sjukvårdslagen rätt till samma medicinska omhändertagande, bemötande och omvårdnad. Medicinsk utredning och behandling får inte hindras eller fördröjas på grund av misstänkt eller konstaterad diagnos.

Smittväg

Smittöverföringen sker främst som droppsmitta via hosta och nysningar då virus kommer i kontakt med ögon och slemhinnor, och som direkt och indirekt kontaktsmitta via händer, kläder, ytor och föremål. I vissa situationer kan det finnas risk för virusinnehållande aerosoler, se *Aerosolgenerande procedurer*.

Inkubationstid

Inkubationstiden för covid-19 är vanligen 2–14 dagar. Medelinkubationstiden är 5 - 6 dagar.

Symtom

Den kliniska symtombilden innefattar allt från mild luftvägsinfektion, ofta med hosta, med eller utan feber, till svåra luftvägsbesvär i form av pneumoni. Symtom som allmän sjukdomskänsla, muskelvärk och gastrointestinala besvär förekommer också.

Smittsamhet

Smittsamheten är störst i anslutning till insjuknandet och i början av sjukdomsförloppet. För mer information se Folkhälsomyndighetens dokument *Vägledning om kriterier för bedömning av smittfrihet vid covid-19*.

Kohortvård

Vid bekräftad covid-19 hos flera patienter kan patientkohort skapas. Dessa patienter kan då dela vårdrum, hygienutrymme och personal. Lokalernas utformning och ventilation ser olika ut på vårdenheter och det kan vara lämpligt att göra en avstämning med Vårdhygien för mer detaljerade lokala rutiner. Översyn av ventilationen inom kohorten är önskvärd.

Covid-19 Vårdavdelning

Vårdhygien Skåne
vardgivare.skane.se/vardhygien

Utskrivna kopior gäller inte som original

Covid-19

Faktaägare: Vårdhygien Skåne
Godkänt av: Anna Stjärne Aspelund

Datum: 2021-03-16
Ersätter: 2020-10-29

Sida: 2 (7)

Vårdrutiner	
Tillämpa Grundläggande vårdhygieniska rutiner – slutenvård . Dessutom gäller nedanstående vårdrutiner:	
Vårdplacering vid misstänkt eller konstaterad covid-19	• Välj i första hand enkelrum med sluss• Välj i andra hand enkelrum med egen toalett Överväg kohortvård vid konstaterad covid-19.
Åtgärder vid oväntat fall av misstänkt covid-19	Patient som under vårdtiden utvecklar symtom överensstämmande med covid-19 bör isoleras på enheten i väntan på provsvar. Dubbelrum: • medpatient flyttas till enkelrum Flerpatientrum: • Flytta patienten med symtom• Eventuella medpatienter flyttas inte innan provsvar• Inga andra patienter läggs in på salen• Går det inte att genomföra omflyttning använd avskärmning från medpatient
Åtgärder vid oväntat fall av konstaterad covid-19	Patienten ska provtas med PCR och hållas isolerad. Överväg flytt till covid-avdelning. Om patienten bedöms kunna vara smittad under vårdtiden föreligger det en risk för ett pågående utbrott och omfattande smittskyddspreventiva åtgärder kan tidigt vara motiverade. Kontakta Vårdhygien dagtid och infektionsjour under jourtid. • Smittstäda rummet om patienten flyttas.• Om patienten kommer från ett särskilt boende informeras boendet.• Exponerade medpatienter informeras och isoleras på enkelrum.• Andningsskydd (utan ventil) kan ersätta munskydd som skyddsutrustning vid vård av samtliga patienter på avdelningen till dess att utbrottets omfattning är kartlagd.• Vaksamhet på symtom hos övriga patienter och personal med regelbundna kontroller av de som är kvar på enheten.• Observera att information följer med patienter vid eventuell överflyttning.

Covid-19 Vårdavdelning

Vårdhygien Skåne
vardgivare.skane.se/vardhygien

Utskrivna kopior gäller inte som original

Covid-19

Faktaägare: Vårdhygien Skåne
Godkänt av: Anna Stjärne Aspelund

Datum: 2021-03-16
Ersätter: 2020-10-29

Sida: 3 (7)

	• Låt patienterna på avdelningen om möjligt stanna på sina rum.• Tillämpa fysisk distansering i personalgruppen.• Utöka desinfektion av gemensamma tagytor inklusive personalrum. Använd ytdesinfektion med tensider.
Material/utrustning	Medicinteknisk utrustning desinfekteras mellan patienter. Använd rumsbunden utrustning/material. Förvaring av material liksom desinfektion och rengöring av utrustning/apparatur sker enligt lokala riktlinjer och i linje med tillverkarens rekommendationer.
Patient	Uppmana och hjälp patienten till en god handhygien samt att hosta och nysa i papper eller engångsnäsduk som läggs direkt i papperskorg/plastpåse.
Punktdesinfektion	Till punktdesinfektion används alkoholbaserat desinfektionsmedel med tensider till ytor och föremål. Vid större spill använd Virkon 1 %.
Daglig städning	• Använd alkoholbaserat desinfektionsmedel med tensider till tagytor och toalett.• Använd rengöringsmedel till golv.
Daglig städning på Covid avdelning samt vid övrig kohortvård av patienter med konstaterad covid-19	• Använd alkoholbaserat desinfektionsmedel med tensider till tagytor minst två gånger dagligen.• Använd rengöringsmedel till golv.• Om toaletten används av flera patienter ska denna rengöras och desinfekteras två gånger dagligen, använd alkoholbaserat desinfektionsmedel med tensider till tagytor. Använd rengöringsmedel till golv.• Om vådrum beläggs med positiva covid-19 patienter efter varandra används Virkon 1 % till städning av golvet på vådrum och toalett en gång i veckan.

Covid-19 Vårdavdelning

Vårdhygien Skåne
vardgivare.skane.se/vardhygien

Utskrivna kopior gäller inte som original

Covid-19

Faktaägare: Vårdhygien Skåne
Godkänt av: Anna Stjärne Aspelund

Datum: 2021-03-16
Ersätter: 2020-10-29

Sida: 4 (7)

Slutlig städning på Covid avdelning samt vid övrig kohortvård av patienter med konstaterad covid-19	• När vådrum beläggs med positiva covid-19 patienter efter varandra slutstädas vådrum, utrustning och toalett med alkoholbaserat desinfektionsmedel med tensider.• Kassera engångsmaterial som förvarats öppet i patientens rum och hygienutrymme. Gäller inte skyddsutrustning i förpackningar som handskar och förkläden.• Behållare för tvål, handdesinfektion och torkpapper torkas av med alkoholbaserat desinfektionsmedel med tensider.• Skicka oanvänd tvätt som förvarats öppet i patientens rum och hygienutrymme som vanlig tvätt.
Slutlig smittstädning då rummet ska beläggas med icke konstaterad covid-19	• Kassera engångsmaterial som förvarats öppet i patientens rum och hygienutrymme. Gäller inte skyddsutrustning i förpackningar som handskar och förkläden.• Behållare för tvål, handdesinfektion och torkpapper torkas av med alkoholbaserat desinfektionsmedel med tensider.• Skicka oanvänd tvätt som förvarats öppet i patientens rum och hygienutrymme som vanlig tvätt.• Använd alkoholbaserat desinfektionsmedel med tensider till ytor inklusive toalett. Använd Virkon 1 % till golv.
Avfall och tvätt	Avfall och engångsmaterial som bedöms vara förorenat med kroppsvätskor, hanteras som smittförande avfall. Tvätt som bedöms vara förorenat med kroppsvätskor, hanteras som risktvätt.
Besökare	• Begränsa antalet besökande.• Eventuella besökare ska i patientrummet ha samma skyddsutrustning som vårdpersonal, se <i>skyddsutrustning</i>. Ansvarig sjuksköterska ska visa hur skyddsutrustningen används och betona vikten av noggrann handhygien.• Den besökande ska gå direkt till och från vådrummet (via yttre sluss när det finns) och inte vistas på avdelningen eller sjukhuset i övrigt.

Covid-19 Vårdavdelning

Vårdhygien Skåne
vardgivare.skane.se/vardhygien

Utskrivna kopior gäller inte som original

Covid-19

Faktaägare: Vårdhygien Skåne
Godkänt av: Anna Stjärne Aspelund

Datum: 2021-03-16
Ersätter: 2020-10-29

Sida: 5 (7)

Undersökning/behandling på annan enhet/mottagning på sjukhuset	All personal som vårdar, undersöker eller behandlar patienten ska använda skyddsutrustning, se <i>skyddsutrustning</i>. • Undersök/behandla patienten i så stor utsträckning som möjligt på vådrummet.• Om undersökning/behandling måste ske på annan enhet ska den mottagande enheten vara informerad i förväg om att patienten utreds för eller har konstaterad covid-19.• Uppmana och hjälp patienten till en god handhygien.• Förse patienten med munskydd II/IIR (inte andningsskydd) alternativt pappersnäsduk att hosta och nysa i för att minska risken för droppburen smitta under transporten.• Transportör bär munskydd II/IIR.• Minimera kontakt med andra patienter och personal under transporten.

Personal

Tillämpa alltid [Basal hygien](#) i vård och omsorg enligt Socialstyrelsens föreskrift SOSFS 2015:10.

Skyddsutrustning	Visir eller skyddsglasögon ska användas vid vårdmoment inom 2 meter från patienten. Skyddsglasögon kan endast användas tillsammans med vätskeresistent munskydd IIR. Flergångsvisir/skyddsglasögon desinfekteras efter användning med alkoholbaserat desinfektionsmedel med tensid. Munskydd IIR används vid vårdmoment inom 2 meter från patienten. Om visir används räcker munskydd II. Munskydd kan också fungera som skydd mot smitta från bäraren till patienter och annan personal även utanför patientrummet (source control). Andningsskydd (FFP2, FFP3, N95, KN95) ska användas • vid aerosolgenererande procedurer (se nedan)• vid längre sammanhängande vistelse (> 15 min) på vådrummet vid konstaterad covid-19 tidigt i sjukdomsförloppet (< 7 dagar från symtomdebut)• vid utbrott av covid-19

Covid-19 Vårdavdelning

Vårdhygien Skåne
vardgivare.skane.se/vardhygien

Utskrivna kopior gäller inte som original

Covid-19

Faktaägare: Vårdhygien Skåne
Godkänt av: Anna Stjärne Aspelund

Datum: 2021-03-16
Ersätter: 2020-10-29

Sida: 6 (7)

	Andningsskydd ska vara utan ventil om det även ska fungera som source control. Användaren ska vara väl förtrogen med hur andningsskyddet används. Andningsskyddet ska vara väl tillpassat för att förhindra läckage. I vissa fall kan en tillpassare behövas för att få en optimal passform på andningsskyddet. Plastförkläde fungerar väl i de flesta situationer. Vid risk för kraftig förorening av kläder eller underarmar rekommenderas långärmat plastförkläde. Handskar används vid risk för kontakt med kroppsvätskor. Avklädning 1. Ta av handskar om dessa använts Desinfektera händerna2. Ta av plastförkläde Desinfektera händerna3. Ta av visir/skyddsglasögon (tas av bakifrån) Desinfektera händerna4. Ta av munskydd eller andningsskydd (ta båda remmar bakifrån och lyft dem fram över huvudet) Desinfektera händerna. Om handskar använts kan dessa och plastförklädet tas av i samma moment.
Aerosolgenererande procedurer	Exempel på vad som kan utgöra aerosolgenererande procedurer är: endotrakeal intubation och extubation, trakeotomi, trakeostomivård, handventilering inför intubation, bronkoskopi, hjärt-lung-räddning samt icke-invasiv ventilering (BiPAP- och CPAP-behandling), höglödesbehandling O2 (t.ex. Optiflow) samt provtagning/sugning från nedre luftvägar. Nebuliserande behandling bedöms inte generera smittsamma aerosoler.
Rutiner för personal	Personal med symtom ska inte vistas på arbetsplatsen. Vid tillkomst av symtom på arbetsplatsen ska personen omedelbart avsluta arbetspasset. Personal med symtom ska snarast provats för covid-19. Vid positivt covid-19 prov hos personal ska personalansvarig på enheten kontakta Vårdhygien för bedömning av smittspårning.

Covid-19 Vårdavdelning

Vårdhygien Skåne
vardgivare.skane.se/vardhygien

Utskrivna kopior gäller inte som original

Covid-19

Faktaägare: Vårdhygien Skåne
Godkänt av: Anna Stjärne Aspelund

Datum: 2021-03-16
Ersätter: 2020-10-29

Sida: 7 (7)

	Personal som exponerats för covid-19 på arbetsplatsen kan i de flesta fall fortsätta arbeta. Beslut angående detta tas i samråd med Vårdhygien. Personal som delar hushåll med person som blivit smittad med covid-19 ska följa förhållningsregler enligt Om din medarbetare bor med någon som är smittad med covid-19. Det är viktigt att hålla avstånd och tänka på hur vi umgås på arbetsplatsen, se Undvik smittspridning mellan kollegor.

Omhändertagande av avliden

[Omhändertagande av avliden med konstaterad eller misstänkt covid-19 på sjukhus, vårdinrättning, i hemmet eller på annan plats utanför sjukhus](#)

Fakta

Coronavirus tillhör en grupp luftvägsvirus som vanligtvis orsakar förkylning. Liksom andra luftvägsvirus sprids det huvudsakligen via droppsmitta och kontaktsmitta. Globalt sprids nu ett nytt coronavirus, SARS-coronavirus-2 (SARS-CoV-2), som i vissa fall orsakar allvarlig luftvägssjukdom. Sjukdomen benämns Covid-19 och klassificeras i Sverige som allmänfarlig och samhällsfarlig sjukdom enligt smittskyddslagen. Väl upparbetade rutiner för korrekt hänvisning och handläggning av patienter som söker sjukvård krävs för att minska risken för såväl samhälls- som vårdrelaterad smitta.

Relaterad information

[Folkhälsomyndigheten](#) och [covid-19 – Smittskydd Skåne](#)

Covid-19 Vårdavdelning

Vårdhygien Skåne
vardgivare.skane.se/vardhygien

Utskrivna kopior gäller inte som original

